

Velkajärjestelyyn lähdetään usein liian myöhään

Velkaa ei kannata ottaa laskujen maksamiseen.

Asumisterveysongelmien vuoksi ylivelkaantuneilla on kohtuullisen hyvä mahdollisuus päästä velkajärjestelyyn.

Asian selvittely alkaa ottamalla yhteyttä oikeusaputoimiston talous- ja velkaneuvontaan. Siellä arvioidaan velallisen tilanne ja kartoitetaan vaihtoehdot.

Asiakas päättää itse selvityksen perusteella, hakeutuuko hän velkajärjestelyyn.

Noin joka kolmannelle neuvonnassa käyneelle aletaan tehdä velkajärjestelyjä, loput päätyvät muihin ratkaisuihin.

Velkaneuvonnan jonotus- ja käsittelyajat ovat tällä hetkellä vähintään kuukausia ja vaihtelevat alueittain suuresti.

– Asiakas voi tosin asioida missä tahansa oikeusaputoimistossa, sanoo talous- ja velkaneuvoja Marko Niiranen Satakunnan oikeusaputoimistosta.

Älä odota liian kauan

Oikeusaputoimiston talous- ja velkaneuvontaan kannattaa ottaa yhteyttä ennen kuin ylivelkaantuminen tuntuu mahdottomalta vyyhdeltä.

Talous- ja velkaneuvoja Marko Niirasen mukaan yhteyttä otetaan yleensä liian myöhään.

– Jos huomaa, ettei selviydy laskuistaan, vaan harkitsee velan ottamista laskujen maksamiseen, kannattaa laskeskella joko omatoimisesti tai asiantuntijan avulla, onko talous enää tasapainossa.

Velkajärjestelylaissa on kohtia, joita on syytä omassa tapauksessa käy-

dä läpi asianajajan kanssa, jotta velkajärjestely ei vaarantuisi.

Yksi niistä on lisävelkaantumiskielto. Se voi tulla esiin tapauksessa, jossa esimerkiksi asumisterveysongelmiin joutunut käy oikeutta asunnon myyjää vastaan.

■ "Asiakas päättää itse hakeutuuko velkajärjestelyyn."

– Jos ennen velkajärjestelyn aloittamista on tullut oikeudenkäyntikuluja maksettavaksi, ne kuuluvat mukaan velkajärjestelyyn. Jos sen sijaan velkajärjestelyn alkamisen jälkeen muodostuu oikeudenkäyntikuluja, ne eivät kuulu velkajärjestelyyn, ja jos ne ovat suuria, ne voivat vaarantaa järjestelyn noudattamisen.

Neuvoja kartoittaa vaihtoehdot

Talous- ja velkaneuvoja Marko Niirasen mukaan tapaukset vaihtelevat paljon, ja joskus järjestely jätetään hakematta.

– Vaikeimpia tilanteita ovat yleensä ne, kun veloissa on henkilötakaa-jia, koska silloin osa veloista kaatuisi takaajien maksettavaksi. Joskus osa jättää hakematta, jos velkajärjestelymaksu on huomattavasti suurempi kuin tulojen ulosmittaus.

Omistusasunnon säilyttämisen selvittäminen on melko monimutkainen toimenpide, mutta suurim-

massa osassa tapauksista omistus-asunto voidaan velkajärjestelyssä säilyttää.

– Mahdollisuudet toki heikkenevät, mitä enemmän on asuntovelkaa ja mitä pienemmät tulot ovat. Velkajärjestelyyn otetaan mukaan kaikki velat ja laskut. Mitään ei voi jättää ulkopuolelle.

Järjestelyn kautta uuteen alkuun

Velkajärjestelyn päättymisen jälkeen luottotiedot ovat puhtaat ja esimerkiksi uuden asunnon ostaminen on mahdollista.

– Toki velkojille jää todennäköisesti omaan sisäiseen asiakasrekisteriin-
sä maininta aikaisemmasta velkajärjestelystä, mikä saattaa rajoittaa uuden lainan saamista samoilta velkojilta, talous- ja velkaneuvoja Marko Niiranen muistuttaa.

Velkajärjestelylain muutosesitys on parhaillaan Eduskunnassa ja muutokset tulevat voimaan kesällä 2022.

– Suurin osa muutoksista koskee yrittäjiä ja entisiä yrittäjiä. Muiden kuin yrittäjien osalta merkittävä muutos lienee ehdotettu elinkustannusten tasokorotus eli velkajärjestely ei olisi taloudellisesti enää niin tiukka kuin aikaisemmin. □

Leena Johansson

<https://oikeusministerio.fi/-/velallisten-paasy-uuteen-alkuun-helpotetaan-velkajarjestelya-ja-yrityssaneerausta-uudistamalla>

■ "Lisävelkaantumiskielto voi tulla esiin tapauksessa, jossa asumisterveysongelmiin joutunut käy oikeutta asunnon myyjää vastaan."

Velkajärjestely

On velkojen järjestelykeinoista viimeisin. Ennen velkajärjestelyä täytyy selvittää, voiko tilanteen ratkaista muilla keinoin.

- Velkajärjestelyä haetaan kääntäjäoikeudesta. Jos velkajärjestely myönnetään, vahvistetaan maksuohjelma.
- Maksuohjelma kestää yleensä noin 3–5 vuotta. Jos velkajärjestelyn aikana halutaan säilyttää omistusasunto, maksuohjelma voi olla pidempi. Asuntolainojen osalta kesto riippuu jäljellä olevasta laina-ajasta.
- Velkajärjestelyyn otetaan mukaan kaikki velat ja maksamattomat laskut eikä sen ulkopuolelle voi jättää yksittäisiä velkoja.
- Velkajärjestelyssä huomioidaan myös velat, joiden velkojana on yksityishenkilö.

Lähde: Oikeus.fi